

Հավելված

Հաստատվել է ՀՀ ՎՊ խորհրդի

2009թ. սեպտեմբերի 23-ի թիվ 22/3 որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ արդարադատության նախարարությանը պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման և բյուջետային մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման նկատմամբ իրականացված վերահսկողության մասին

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը` ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2009 թվականի գործունեության տարեկան ծրագրի 4.4 կետը, ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2008 թվականի դեկտեմբերի 26-ի թիվ 29/7 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը` ՀՀ արդարադատության նախարարությանը 2007 և 2008 թվականներին պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման և բյուջետային մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման նկատմամբ վերահսկողության իրականացում:

Վերահսկողության առարկան` ՀՀ արդարադատության նախարարության համակարգին հատկացված բյուջետային միջոցները, նախարարության կառուցվածքային ստորաբաժանումների կողմից պետական բյուջե ապահովվող մուտքերը և կառավարվող սեփականությունը:

Վերահսկողության օբյեկտը` ՀՀ արդարադատության նախարարության համակարգ:

**Վերահսկողության կատարման ժամկետը`** 2009 թվականի հունվարի 8-ից` 2009 թվականի հունիսի 30-ը:

**Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակահատվածը`** 2007 թվականի հունվարի 1-ից` 2009 թվականի հունվարի 1-ը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողությունն իրականացվել է դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևով: Վերահսկողության ընթացքում կիրառվել են համապատասխանության, ֆինանսական և արդյունավետության (կատարողական) վերահսկողության տեսակները (վերջին երկուսը՝ ընտրանքային):

Ստուգման ընթացքում կիրառվել են ընտրանքի, տարբեր տվյալների համադրման մեթոդներ, կատարվել է փաստաթղթերի և տվյալների ուսումնասիրություն, գույքագրում և չափագրումներ:

Վերլուծության փուլում ամփոփվել են դիտարկման և ստուգման ընթացքում արձանագրված փաստերը:

Վերահսկողության ծավալը՝ ՀՀ արդարադատության նախարարությանը 2007 և 2008 թվականներին պետական բյուջեի ծրագրերով հատկացվել է համապատասխանաբար՝ 8,771,440.8 և 10,963,697.6 հազ. դրամ (աղյուսակ 1):

Աղյուսակ 1

հազ. դրամ

Պետական բյուջեի ծրագրերի անվանումը	2007 թվական	2008 թվական
Նախարարության աշխատակազմի պահպանում	-	54,108.2
Նախարարի աշխատակազմի պահպանում	504,260.2	489,702.3
Քրեակատարողական համակարգի պահպանում	6,121,927.3	6,777,466.4
ԴԱՀԿ ծառայության պահպանում	533,501.8	554,652.0
Հրատարակումների գծով պետական պատվեր	241,724.5	228,862.4
Հանրային պաշտպանի վարձատրություն	93,366.0	152,433.0
Փորձաքննությունների կատարման ծախսեր	52,728.6	96,454.3
Դատախիրավական բարեփոխումների ծրագրեր	915,383.7	2,227,248.6
Վերապատրաստում և հատուկ ուսուցում	32,928.4	98,820.0
ՔԿԱԳ ծառայությունների պատմվիրական լիազորություններ	129,431.3	147,650.4
Իրավաբանական տեղեկատվության զարգացում	14,000.0	13,000.0
Պաշտոնական հայտարարությունների կալք էջ	23,000.0	6,000.0
Իրավական տեղեկատվական համակարգերի զարգացում	23,000.0	15,300.0
Վարչական օբյեկտների շինարարություն	54,789.0	-
Թարգմանչական աշխատանքներ	31,400.0	102,000.0
Ընդամենը	8,771,440.8	10,963,697.6

Դատախիրավական բարեփոխումների ծրագրերով կատարված ծախսերի վերահսկողությունը, որպես առանձին ծրագրային հարց, իրականացվել է ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2008 թվականի տարեկան գործունեության ծրագրով և 2009 թվականի ծրագրի 4.4 կետի վերահսկողության իրականացման առարկա չի հանդիսանում:

Դիտարկման արդյունքները.

Ստուգման համար էական են համարվել ՀՀ արդարադատության նախարարության համակարգի առանձնացված ստորաբաժանումների՝ Քրեակատարողական վարչության, ԴԱՀԿ ծառայության, ինչպես նաև առանձին ծրագրերով կատարված ծախսերը:

Ընտրանքային ստուգման համար էական են համարվել պատասխանատու ստորաբաժանումների կողմից պետական տուրքի առանձին տեսակներով մուտքերը, ինչպես նաև պետական գույքի կառավարումն ու օգտագործումը:

Ստուգման համար ոչ էական են համարվել «Նախարարության աշխատակազմի պահպանում» և «Նախարարի աշխատակազմի պահպանում» ծրագրերը, որով հատկացված միջոցների համապատասխանաբար՝ 79.2 % և 93.9 % աշխատակիցների վարձատրության, կոմունալ և կապի ծախսերն են:

Ոչ էական են համարվել նաև այն ծրագրերը, որով հատկացված միջոցների ծախսը կարգավորվում է ՀՀ կառավարության որոշումներով, և որը՝ ըստ ներկայացված հաշվետվությունների կատարվել է ամբողջությամբ.

- ՀՀ կառավարության 13.02.2008թ. թիվ 99-Ն որոշմամբ սահմանվել են բյուջեի «Փորձաքննությունների կատարման ծառայությունների ձեռք բերման գծով պետական պատվեր» ծրագրով փորձաքննության յուրաքանչյուր տեսակի միավորի արժեքը և քանակը:
- ՀՀ կառավարության 13.02.2008թ. թիվ 104-Ն որոշմամբ պետական բյուջեի «Հրատարակումների գծով պետական պատվեր» ծրագրով հատկացված գումարը բաշխվել է երեք ծախսային ուղղություններով և հաստատվել են պետական պատվերի նախահաշիվները:
- ՀՀ կառավարության 10.01.2008թ. թիվ 11-Ն որոշմամբ՝ «Հատուկ ծառայողների վերապատրաստման և հատուկ ուսուցման» ծրագրով սահմանվել է 500 ծառայողի վերապատրաստման և 385 ծառայողի հատուկ ուսուցման համար մեկ ակադեմիական ժամի արժեքը:

Ֆինանսավորման ծավալից ելնելով ստուգման համար ոչ էական են համարվել «Իրավաբանական տերմինաբանության զարգացում», «Պաշտոնական հայտարարությունների կայք էջ», «Իրավական տեղեկատվական համակարգերի զարգացում», «Վարչական օբյեկտների շինարարություն» և «Թարգմանչական աշխատանքներ» ծրագրերով ծախսերը:

Դիտարկվել է Քրեակատարողական վարչության կողմից սննդամթերքի և հանդերձանքի ձեռք բերումը (աղյուսակներ 2,3):

2007 և 2008 թվականների սննդամթերքի գնումները

Աղյուսակ 2
հազ. դրամ

Մատակարար	Պայմանագրի N, ամսաթիվ	Պայմանագրային արժեքը
«Ավանգարդ» ՍՊԸ	ՊԱՊՁԲ-07/47-4 31,05,07թ	252,874.0
«Ավանգարդ» ՍՊԸ	ՊԱՊՁԲ-07/47-12 19,09	108,320.0
«Ավանգարդ» ՍՊԸ	ՊԱՊՁԲ-07/47 27,04	17,640.0
«Ավանգարդ» ՍՊԸ	ՍՊՁԲ-07/34 30,03,07թ	19,800.0
«Ավանգարդ» ՍՊԸ	ՊԱՊՁԲ-07/47-18 23,01,08թ	521,967.2
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		920,601.2
«Ունիվերսամ Ավան» ՍՊԸ	ՊԱՊՁԲ 04/55-22 01,02,07թ	111,970.5
Աջակցություն դատապարտյալին հիմնադրամ	ՀՀ ԱՆ ՔԿՎ ԱՊՁՊ 06/27 01,01,07թ	10,000.0
Աջակցություն դատապարտյալին հիմնադրամ	ՀՀ ԱՆ ՔԿՎ ԱՊՁՊ 07/8 27,02,07թ	142,600.0
Աջակցություն դատապարտյալին հիմնադրամ	ՀՀ ԱՆ ՔԿՎ ԱՊՁՊ 07/6 27,02,07թ	21,050.0
Աջակցություն դատապարտյալին հիմնադրամ	ՀՀ ԱՆ ՔԿՎ ԱՊՁՊ 07/13 23,04,07թ	1,140.0
Աջակցություն դատապարտյալին հիմնադրամ	ԱՊՁԲ-08/1 11,01,08թ	205,641.6
Աջակցություն դատապարտյալին հիմնադրամ	ՀՀ ԱՆ ՔԿՎ ԱՊՁԲ-08/29, 14.08,08թ	4,000.0
Աջակցություն դատապարտյալին հիմնադրամ	ՀՀ ԱՆ ՔԿՎ ԱՊՁԲ-08/35 15,10,08թ	4,250.0
Աջակցություն դատապարտյալին հիմնադրամ	ՀՀ ԱՆ ՔԿՎ ԱՊՁԲ -08/37 12,12,08թ	9,000.0
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		397,681.6
«Բջնի» հանքային ջրերի գործարան	ՀՀ ԱՆ ՔԿՎ ԱՊՁԲ06/07-13 13,07,06թ	822.7

2007 և 2008 թվականների հանդերձանքի գնումները

Աղյուսակ 3
հազ. դրամ

Մատակարար	Պայմանագրի N, ամսաթիվ	Պայմանագրային արժեքը
«Քանաքեռի կարի ֆաբրիկա» ՍՊԸ	ԱՊՁԲ-07/53-2 23,05,07թ	20,062.0
«Քանաքեռի կարի ֆաբրիկա» ՍՊԸ	ԱՊՁԲ-07/4 08,02,07	14,910.0
«Քանաքեռի կարի ֆաբրիկա» ՍՊԸ	ՀՀ ԱՆ ՔԿՎ ԱՊՁԲ-07/10 06,04,07թ	998.2
«Քանաքեռի կարի ֆաբրիկա» ՍՊԸ	ՀՀ ԱՆ ՔԿՎ ԱՊՁԲ-07/11 10,04,07թ	235.2
«Քանաքեռի կարի ֆաբրիկա» ՍՊԸ	ԱՊՁԲ 08/27 01,04,08թ	42,483.0
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		78,688.4
«Հազար Հաղթանակ» ՍՊԸ	ՀՀ ԱՆ ՔԿՎ ԱՊՁԲ-07/30 03,12,07թ	585.0
«Հազար Հաղթանակ» ՍՊԸ	ՀՀ ԱՆ ՔԿՎ ԱՊՁԲ-07/26 30,11,07թ	6,100.0
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		6,685.0
Աջակցություն դատապարտյալին հիմնադրամ	ՀՀ ԱՆ ՔԿՎ ԱՊՁԲ-07/7 27,02,07թ	58,540.0
Աջակցություն դատապարտյալին հիմնադրամ	ՀՀ ԱՆ ՔԿՎ ԱՊՁԲ-08/2 04,02,08թ	70,600.0
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		129,140.0
«Ունիվերսամ Ավան» ՍՊԸ	ԱՊՁԲ 08/28 14,04,08թ	106,050.0
«Ունիվերսամ Ավան» ՍՊԸ	ՄԲԱՊՁԲ 08/29 18,12,08թ	77,400.0
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		183450.0
«Շեգ» ՍՊԸ	ԱՊՁԲ-07/53-1 25,05,07թ	59,579.0

Քրեակատարողական վարչության կարիքների համար ձեռք բերված սննդամթերքի գները համեմատվել են ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության և ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության գների հետ (աղյուսակ 4):

2008 թվականի սննդամթերքի ձեռք բերման գների համեմատություն

Հ/Հ	Ապրանքների անվանումը	Մեկ անձից գնում	Պարբերական գնումներ	Շուկայական միջին գին	Վիճակագրական գներ
1	Հաճար	320-350		484.4	626.6
2	Միս տավարի (ոսկորով)	1340		1528.9	1547.2
3	Միս խոզի (ոսկորով)	1450		2394.4	3087.7
4	Կարտոֆիլ 1	70-85-120-160	85	151.7	130.6
5	Կաղամբ	50-60		143.6	179.7
6	Գազար	85-145		218.7	199.4
7	Բազուկ	85-150		224.2	
8	Գլուխ տխ	150-185		228.9	171.3
9	Հաց	250	248-250		
10	Մակարոն, վերմիշել	265			481.7
11	Մխեռ	550		611.1	739.2
12	Բրինձ	260			598.8
13	Ոսպ	370		502.8	738.1
14	Պահածո տավարի մսից	1400			
15	Միս տավարի առանց ոսկորի	1610			2431.1
16	Շաքարավազ	220			248.4
17	Աղ կերակրի	115			147.0
18	Տոմատի մածուկ	550			605.5
19	Բուսական յուղ արևածաղկի /Ձեթ/	780			904.5
20	Հավկիթ 1-ին կարգի	54		63.8	55.8
21	Կարագ յուղայնությունը 71.5-82,5%	1400-1500			2748.4

Ստուգման արդյունքները.

ՀՀ արդարադատության նախարարության Քրեակատարողական վարչություն

2007 և 2008 թվականներին պետական բյուջեի «Քրեակատարողական համակարգի պահպանում» ծրագրով ՀՀ արդարադատության նախարարության Քրեակատարողական վարչությանը (այսուհետ՝ Քրեակատարողական վարչություն) հատկացվել է համապատասխանաբար՝ 6,121,927.3 հազ. դրամ և 6,777,466.4 հազ. դրամ: Առանձին հոդվածներով թերֆինանսավորման արդյունքում հատկացվածից պակաս է ֆինանսավորվել 3,090.3 հազ. դրամ և 10,508.7 հազ. դրամ:

2007 թվականին Քրեակատարողական վարչությանը «Սննդամթերք» հոդվածով ֆինանսավորվել է 879,798.4 հազ. դրամ: Տարվա ընթացքում 682,694.4 հազ. դրամ ուղղվել է սննդամթերքի ձեռք բերմանը, 183,009.0 հազ. դրամ՝ ծառայողներին օրապահիկի փոխարեն դրամական փոխհատուցմանը, իսկ չօգտագործված մնացորդը՝ աշխատակիցների պարգևատրմանը: Փաստորեն, «Սննդամթերք» հոդվածով հատկացված գումարի մնացորդը՝ 14,095.0 հազ. դրամ, Քրեակատարողական վարչությունը պետական բյուջե փոխանցելու փոխարեն ծախսել է ոչ նպատակային:

ՀՀ կառավարության 10.04.2003թ. թիվ 413-Ն որոշմամբ հաստատվել է քրեակատարողական հիմնարկներում պահվող անձանց տրվող սննդի օրական միջին

չափաբաժինները և ՀՀ կառավարության 31.07.2003թ. թիվ 961-Ն որոշմամբ՝ մեկը մյուսով փոխարինելու չափաբաժինները:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ 2008 թվականին սննդամթերքի առանձին անվանումներով չի ապահովվել նորմաներով սահմանված քանակը՝ տրվել է նախատեսված պանրի՝ 41.7 %-ը, կաթի (կաթի փոշի)՝ 29.5 %-ը և ձկան (առանց գլխի)՝ 10.4 %-ը:

Քրեակատարողական վարչության կողմից ՀՀ կառավարությանն առընթեր ոստիկանությանը նախորդ տարիներին մատակարարած հացի դիմաց «Սննդամթերք» հոդվածով դեբիտորական պարտքը 01.01.2009թ. դրությամբ կազմել է 85,417.3 հազ. դրամ, որը մարելու և գումարը վերականգնելու ուղղությամբ Քրեակատարողական վարչությունը միջոցներ չի ձեռնարկել:

2007 և 2008 թվականներին Քրեակատարողական վարչությանը **«Կապիտալ շինարարության ծախսեր»** հոդվածով ֆինանսավորվել է համապատասխանաբար՝ 456,849.0 հազ. դրամ և 1,640,249.7 հազ. դրամ: Քրեակատարողական վարչությունը պետական բյուջեից հատկացված միջոցների հաշվին իրականացրել է «Յմահ դատապարտվածների քրեակատարողական հիմնարկի» կապիտալ շինարարությունը: Օբյեկտի փորձաքննություն անցած նախահաշվային արժեքը կազմել է 8,339,037,34 հազ. դրամ: 2007 թվականի տարեկան հատկացմանը համապատասխան ընդհանուր նախահաշվից առանձնացվել է առաջնահերթ իրականացման ենթակա աշխատանքների ծավալաթերթ: Մրցակցային բանակցությունների արդյունքում կնքվել է 26.07.07թ. ՄԲ ԱՇՁԲ 07/109 շինարարական աշխատանքների կատարման պայմանագիր՝ 456,849.0 հազ. դրամ արժեքով (կապալառու՝ «Գոհարիկ» ՍՊԸ):

2007 թվականի կատարողական ակտերով, խախտելով ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 28.04.98թ. թիվ 46 հրամանով սահմանված՝ «Գործող գներով շինարարական աշխատանքների արժեքի հաշվարկման» կարգը, Կապալառուն ժամանակավոր շինությունների իրականացման համար 23,100.0 հազ. դրամին կիրառել է նաև 10% շահույթ, իսկ Պատվիրատուն ընդունել և հավելյալ վճարել է 2,310.0 հազ. դրամ:

2008 թվականին հատկացված միջոցների հաշվին բաց նպատակային մրցույթի արդյունքում կնքվել է 19.03.08թ. ԱՇՁԲ 08/243 պայմանագիր՝ 1,604,901.1 հազ. դրամ արժեքով (կապալառու՝ «Գոհարիկ» ՍՊԸ): Ստուգման ընթացքում Controls մեխանիկական և Profometer 5+ էլեկտրոնային չափիչ սարքերի միջոցով իրականացված

չափագրումների, նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի ու կատարողական ակտերի, ինչպես նաև ծախսերը հավաստող առաջնային փաստաթղթերի համադրմամբ պարզվել է.

- Հիմքերի տակ խճի նախապատրաստական շերտի հաստությունը նախագծով նախատեսված 17 սմ փոխարեն փաստացի չափագրմամբ կազմել է միջինը 15 սմ, կամ Կապալառուին հավելյալ վճարվել է 2,669.9 հազ. դրամ (այդ թվում՝ ԱԱՀ):
- Երկաթբետոնյա հիմնասալի տակ B 12.5 դասի բետոնից նախապատրաստական շերտի հաստությունը նախագծային 30 սմ փոխարեն փաստացի չափագրման արդյունքում կազմել է միջինը 28 սմ, կամ Կապալառուին հավելյալ վճարվել է 10,269.0 հազ. դրամ (այդ թվում՝ ԱԱՀ):
- Մինչև 0.00 միշտ երկաթբետոնյա պատերի ծավալը չափագրմամբ կազմել է 3078.4 խմ, բետոնի մակնիշը նախատեսված B 22.5 դասի դիմաց կազմում է B 16: Կապալառուի գնային առաջարկով բետոնի նշված մակնիշների գնային տարբերությունը 1 խմ համար, ներառյալ՝ ԱԱՀ, կազմում է 3000 դրամ կամ կատարված ծավալի համար հավելյալ վճարվել է 9,235.2 հազ. դրամ (այդ թվում՝ ԱԱՀ):
- Երկաթբետոնե 4146 գծմ պատերում օգտագործված A 12 ամրանի քայլը չափագրման արդյունքում նախագծով նախատեսված 150 մմ փոխարեն կազմել է 200 մմ կամ շեղումը՝ 20%: Կատարողական ակտերով վճարված 200 մմ հաստությամբ միաձույլ երկաթբետոնե մեկ գծմ պատերում ուղղահայաց ամրանավորումը 39.2 գծմ, հորիզոնական ամրանավորումը՝ 22.0 գծմ: Գնային առաջարկով ամրանի մեկ տոննայի արժեքը, ներառյալ՝ ԱԱՀ, կազմում է 315,000.0 դրամ կամ Կապալառուին հավելյալ վճարվել է 14,195.0 հազ. դրամ (այդ թվում՝ ԱԱՀ):

2007 և 2008 թվականներին Քրեակատարողական վարչությանը «**Կապիտալ նորոգումների ծախսեր**» հոդվածով ֆինանսավորվել է համապատասխանաբար՝ 1,948,276.2 հազ. դրամ և 818,879.0 հազ. դրամ: Նշված ժամանակահատվածում իրականացվել են «Աբովյան», «Արթիկ», «Կոշ», «Նուբարաշեն», «Հրազդան» և «Էրեբունի» քրեակատարողական հիմնարկների ու Քրեակատարողական վարչության վարչական շենքի կապիտալ նորոգումների աշխատանքները:

Ստուգվել են «Նուբարաշեն», «Աբովյան» և «Հրազդան» քրեակատարողական հիմնարկների կապիտալ նորոգումները (կապալառու՝ «Գոհարիկ» ՍՊԸ):

«Նուբարաշեն» քրեակատարողական հիմնարկի կապիտալ նորոգման համար Քրեակատարողական վարչությունը կնքել է 14.02.2007թ. թիվ ԱՇՁԲ-07/116 պայմանագիր՝ 389,670.4 հազ. դրամ արժեքով:

Օբյեկտի վերանորոգման աշխատանքների ստուգմամբ պարզվել է.

- Տեխնիկական հարկում նախատեսված քանդման աշխատանքները չեն իրականացվել, սակայն Կապալառուին այդ աշխատանքների համար վճարվել է 6,218.3 հազ. դրամ (այդ թվում՝ ԱԱՀ):
- Ասֆալտի և բազալտե եզրաքարերի տեղադրման աշխատանքները չեն իրականացվել, սակայն Կապալառուին այդ աշխատանքների համար վճարվել է 9,037.0 հազ. դրամ (այդ թվում՝ ԱԱՀ):

«Աբովյան» քրեակատարողական հիմնարկի կապիտալ նորոգման համար Քրեակատարողական վարչությունը կնքել է 11.07.2007թ. թիվ ՄԲԱՇՁԲ-07/107 և 05.06.2008թ. թիվ ՄԲԱՇՁԲ-08/14 պայմանագրերը համապատասխանաբար՝ 299,950.0 հազ. դրամ և 372,757.8 հազ. դրամ արժեքով:

Օբյեկտի վերանորոգման աշխատանքների ստուգմամբ պարզվել է.

- 2007 թվականին կատարված աշխատանքների ընտրանքային չափագրումներով արձանագրվել է, որ պարսպի ուժեղացման աշխատանքները չեն իրականացվել, սակայն Կապալառուին այդ աշխատանքների համար վճարվել է 21,150.0 հազ. դրամ (այդ թվում՝ ԱԱՀ):
- 2008 թվականին կատարված աշխատանքների ընտրանքային չափագրումներով արձանագրվել է, որ բարեկարգման աշխատանքներով նախատեսված ասֆալտբետոնե ծածկույթի քանդում, ինքնաթափի վրա բարձում և 5 կմ հեռավորության տեղափոխում չի իրականացվել, սակայն Կապալառուին այդ աշխատանքների համար վճարվել է 26,378.4 հազ. դրամ (այդ թվում՝ ԱԱՀ):
- 2008 թվականին կատարված աշխատանքների ընտրանքային չափագրումներով արձանագրվել է, որ արգելագոտու արտաքին կոյուղու ցանցի կառուցման ժամանակ չի տեղադրվել 512 գծմ պոլիէթիլենային խողովակ, 20 խմ հավաքովի երկաթբետոնե դիտահոր և չի կատարվել քանդման ու վերականգնողական համապատասխան աշխատանքներ, սակայն Կապալառուին այդ աշխատանքների համար վճարվել է 22,284.8 հազ. դրամ (այդ թվում՝ ԱԱՀ):

«Հրազդան» քրեակատարողական հիմնարկի կապիտալ նորոգման համար Քրեակատարողական վարչությունը կնքել է 09.07.2007թ. թիվ ՄԲԱՇՁԲ-07/105 պայմանագիր՝ 444,674.2 հազ. դրամ արժեքով:

Օբյեկտի վերանորոգման աշխատանքների ստուգմամբ պարզվել է.

- Ներքին ջեռուցման ցանցը և ներքին սառը ջրամատակարարումը պոլիէթիլենային խողովակներով կառուցելու փոխարեն կառուցվել է երկաթյա խողովակներով, որի արդյունքում Կապալառուին հավելյալ վճարվել է 10,598.7 հազ. դրամ (այդ թվում՝ ԱԱՀ):
- Բարեկարգման աշխատանքների ընտրանքային չափագրումներով արձանագրվել է, որ փաստացի պայմանագրային ծավալից ավելի կառուցվել է խոշորահատիկ ասֆալտբետոնե ծածկույթ՝ 1059 քմ, մանրահատիկ ասֆալտբետոնե ծածկույթ՝ 1059 քմ և խճի նախապատրաստական շերտ՝ 74 խմ, որի դիմաց Կապալառուին պակաս է վճարվել ընդամենը 68,268.4 հազ. դրամ:

Փաստորեն, «Կապիտալ շինարարության ծախսեր» և «Կապիտալ նորոգումների ծախսեր» հոդվածներով կատարված աշխատանքների դիմաց Կապալառուին հավելյալ վճարվել է վերականգնման ենթակա գումարային 66,077.9 հազ. դրամ, որից վերահսկողության ավարտին վերականգնվել է 31,069.1 հազ. դրամ:

Դատական ակտերի հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայություն

Դատական ակտերի հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայությանը (այսուհետև՝ ԴԱՀԿ ծառայություն) պետական բյուջեի «ԴԱՀԿ ծառայության պահպանում» ծրագրով 2007 և 2008 թվականներին հատկացվել է համապատասխանաբար՝ 533,501.8 հազ. դրամ և 554,652.0 հազ. դրամ, ֆինանսավորվել է հատկացվածից 274.4 հազ. դրամ և 4,851.3 հազ. դրամ պակաս:

2007 և 2008 թվականներին ԴԱՀԿ ծառայության պահպանման ծախսերի համապատասխանաբար՝ 72.2%-ը և 76.2%-ը կազմել է աշխատակիցների վարձատրությունը:

2008 թվականին ԴԱՀԿ ծառայությունը «Տրանսպորտային նյութեր» և «Կապի ծառայություններ» հոդվածներով թույլ է տվել բյուջետային միջոցների գերաժախս և, հաշվի առնելով այդ հոդվածներով նախորդ տարիների պարտքը, կրեդիտորական պարտքը 2009 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ կազմել է համապատասխանաբար՝ 6,158.7 հազ. դրամ և 10,574.4 հազ. դրամ, կամ ընդամենը 16,733.1 հազ. դրամ, որը ենթակա է մարման արտաբյուջետային միջոցների հաշվին:

Համաձայն «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» ՀՀ օրենքի 67-րդ հոդվածի և ՀՀ կառավարության 15.12.2005թ. թիվ 2275-Ն որոշման՝ ԴԱՀԿ ծառայությունում գործում է նյութական խրախուսման և համակարգի զարգացման ֆոնդ, որում գոյացած միջոցների կեսը սահմանվել է օգտագործել ծառայողների խրախուսման,

խսկ մյուս կեսը՝ համակարգի զարգացման համար: 2007 և 2008 թվականներին նյութական խրախուսման և համակարգի զարգացման ֆոնդի միջոցներից ծախսվել է համապատասխանաբար՝ 188,847.7 հազ. դրամ և 315,430.0 հազ. դրամ: Ստուգմամբ պարզվել է, որ 2007 և 2008 թվականներին ԴԱՀԿ ծառայությունը զարգացման բաղադրիչից պայմանագրային աշխատողներին վճարվել է 38,858.4 հազ. դրամ, որը արտաբյուջետային ֆոնդի թերի կանոնակարգված ծախսերի ուղղություններով նախատեսված չէ:

2008 թվականին ԴԱՀԿ ծառայության կողմից նյութական խրախուսման և համակարգի զարգացման ֆոնդի միջոցների հաշվին ֆիզիկական անձից ձեռք է բերվել «Միցուրիսի Պաշտոն 3.0» ավտոմեքենա՝ 11,900.0 հազ. դրամ արժեքով: Ստուգմամբ պարզվել է, որ ԴԱՀԿ ծառայության կողմից չի հաշվարկվել և պետական բյուջե չի վճարվել ձեռք բերված ավտոմեքենայի գնի «Եկամտահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 18-րդ հոդվածով սահմանված 10%-ի չափով եկամտահարկը՝ 1,190.0 հազ. դրամ, որը ստուգման ընթացքում ԴԱՀԿ ծառայության կողմից վերականգնվել է պետական բյուջե:

«Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» ՀՀ օրենքի 67-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ եթե կատարողական վարույթը ավարտվել է պահանջատիրոջ պահանջով, ապա կատարողական գործողությունների ծախսերը բռնագանձվում է պահանջատիրոջից դատական կարգով բռնագանձվող գումարի 1%-ից ոչ պակաս գումարով: Ստուգմամբ պարզվել է, որ 2008 թվականին ԴԱՀԿ ծառայությունը չի դիմել դատարան ավարտված գործարքներից իրեն հասանելիք 1%-ի չափով 2,841.6 հազ. դրամը բռնագանձելու համար, որը ենթակա է վերականգնման:

ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում քաղաքացիներին անվճար իրավաբանական օգնություն ցույց տված փաստաբանների վարձատրություն

ՀՀ պետական բյուջեի 03.03.02.՝ «ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում քաղաքացիներին անվճար իրավաբանական օգնություն ցույց տված փաստաբանների վարձատրություն» ծրագրով ՀՀ արդարադատության նախարարությանը 2008 թվականին ֆինանսավորվել է 152,433.0 հազ. դրամ:

2006 թվականի հունվարի 3-ին ՀՀ արդարադատության նախարարության և ՀՀ փաստաբանների պալատի միջև կնքված պայմանագրի համաձայն՝ ծրագրով ֆինանսավորված միջոցները, որպես հանրային պաշտպանների կողմից ցույց տրված անվճար իրավաբանական օգնության դիմաց փոխհատուցում, հատկացվել են ՀՀ փաստաբանների պալատին: Համաձայն «Փաստաբանության մասին» ՀՀ օրենքի 45-րդ

հողվածի 6-րդ պարբերության՝ «Հանրային պաշտպանի գրասենյակի դրամական միջոցները տնօրինում է հանրային պաշտպանի գրասենյակի ղեկավարը»: Սակայն ստուգմամբ պարզվել է, որ 2008 թվականին պետական բյուջեից հատկացված միջոցների կարգադրիչ է հանդիսացել ՀՀ փաստաբանների պալատի նախագահը:

Համաձայն «Փաստաբանության մասին» ՀՀ օրենքի 42-րդ հոդվածի՝ «Հանրային պաշտպանությունն իրականացվում է հանրային պաշտպանի գրասենյակի միջոցով:

Հանրային պաշտպանի գրասենյակը փաստաբանների պալատի կազմում գործող կառուցվածքային ստորաբաժանում է, որը կազմված է հանրային պաշտպանի գրասենյակի ղեկավարից, հանրային պաշտպանի գրասենյակի ղեկավարի երկու օգնականներից և հանրային պաշտպաններից:

Հանրային պաշտպանի գրասենյակում աշխատող փաստաբանների թիվը սահմանում է փաստաբանների պալատի խորհուրդը՝ պետական բյուջեի միջոցների հաշվին ֆինանսավորման սահմաններում»:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ 2008 թվականին հանրապետությունում գործել է հանրային պաշտպանի 12 գրասենյակ՝ 7,020.0 հազ. դրամ տարածքի տարեկան վարձավճարով, որից մեկը Երևանում՝ 3,840.0 հազ. դրամ վարձավճարով: Փաստորեն, «Փաստաբանության մասին» ՀՀ օրենքով գրասենյակների թվի չկարգավորված լինելու պատճառով առաջանում են բյուջետային միջոցների լրացուցիչ այլ ծախսեր՝ հանրային պաշտպանների համար վարձակալած տարածքների դիմաց: Ընդ որում, Գորիսի և Նոյեմբերյանի գրասենյակների վարձակալության պայմանագրերը պետական գրանցում չեն ստացել:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ ՀՀ փաստաբանների պալատը հատկացված միջոցների մնացորդից 2008 թվականի տարեվերջին պետական բյուջե փոխանցել է 232.7 հազ. դրամ, իսկ 2,010.6 հազ. դրամը ծախսել է 2009 թվականին, խախտելով ՀՀ կառավարության 20.12.2007թ. թիվ 1540-Ն՝ «ՀՀ 2008 թվականի պետական բյուջեի կատարումն ապահովող միջոցառումների մասին» որոշման 5-րդ մասի 1-ին կետի պահանջը՝ վերջին աշխատանքային օրվա ավարտին պետական բյուջե չի փոխանցել 2008 թվականի բյուջետային տարում չօգտագործված միջոցները:

Փաստորեն, ՀՀ փաստաբանների պալատի կողմից պետական բյուջե ենթակա է վերականգնման 2,010.6 հազ. դրամ:

«Աջակցություն դատապարտյալին» հիմնադրամ

ՀՀ կառավարության 22.09.2001թ. թիվ 888 որոշումով ստեղծվել է «Աջակցություն դատապարտյալին» հիմնադրամը, որի կանոնադրությամբ հիմնական նպատակներն են՝

- ա) դատապարտյալների աշխատանքային զբաղվածության ապահովում,
- բ) քրեակատարողական ծառայության սոցիալական ոլորտի զարգացում,
- գ) քրեակատարողական ծառայության ուղղիչ հիմնարկների տնտեսական և կենցաղային պայմանների բարելավում,
- դ) քրեակատարողական ծառայության աշխատողների կրթական մակարդակի բարձրացում,
- ե) դատապարտյալների կրթական մակարդակի բարձրացում:

Կանոնադրությամբ սահմանված նպատակները իրագործելու համար ՀՀ կառավարության կողմից հիմնադրամին տրամադրվել են նյութական ակտիվներ.

- ՀՀ կառավարության 27.03.2003թ. թիվ 293-Ա որոշմամբ հիմնադրամին անհատույց օտարվել է «Գյումրիի տնկարան» ՓԲԸ-ին պատկանող միջոցներից գույք (գրասենյակի շենք, ավտոտնակներ, 10 տոննանոց կշեռք) և 38.1 հա հողատարածք:

- ՀՀ կառավարության 25.03.2004թ. թիվ 389-Ա որոշմամբ հիմնադրամին անհատույց օգտագործման իրավունքով անժամկետ հանձնվել է «Մեղրի» քրեակատարողական հիմնարկին պատկանող 148 հա հողատարածք, «Աբովյան» քրեակատարողական հիմնարկի գյուղատնտեսական և անասնապահական կարիքների համար նախկինում օգտագործված շենքերը, շինությունները, 13 հա հողատարածք, 1 հա խնձորի այգի, գույք և անասնազվխաքանակ:

- ՀՀ կառավարության 16.03.2006թ. թիվ 328-Ա որոշմամբ կատարվել է փոփոխություն 25.03.2004թ. թիվ 389-Ա որոշման մեջ՝ հիմնադրամին անհատույց օգտագործման է հանձնվել «Էրեբունի» քրեակատարողական հիմնարկի արևադարձային:

- ՀՀ կառավարության 28.09.2006թ. թիվ 1468-Ն որոշմամբ հիմնադրամին անհատույց օտարվել է 2,845.7 հազ. դրամի գույք՝ քրեակատարողական հիմնարկների հացաթխման արտադրամասերի սարքեր, սարքավորումներ:

Բացի այդ, հիմնադրամին վաճառվել է (19.02.2007թ. թիվ 5 հաշիվ-ապրանքագիր) Քրեակատարողական վարչության համակարգի լուծարման գործընթացում գտնվող «Վերընթացք» ՓԲԸ-ի գույքի մնացորդը՝ 8,770.6 հազ. դրամով:

2008 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնադրամի հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 114,814.0 հազ. դրամ:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ անհատույց օգտագործման հանձնված 200.1 հա հողատարածքներից հիմնադրամը 2007 և 2008 թվականներին ստացել է ընդամենը 36,439.7 հազ. դրամի գյուղմթերքներ՝ (աղյուսակ 5):

2007 և 2008 թվականներին հիմնադրամի կողմից արտադրված գյուղմթերքները և իրացումից ստացված միջոցները

Աղյուսակ 5

Գյուղմթերքի անվանումը	2007 թվական		2008 թվական	
	քանակ (կգ)	գումար (հազ. դր.)	քանակ (կգ)	գումար (հազ. դր.)
Կարտոֆիլ	---	---	73700	4,000.0
Ցորեն	---	---	28790	---
Գարի	15200	1,520.0	---	---
Գազար	6980	836.4	---	---
Կաղամբ	22180	1,486.1	---	---
Ծխախոտ	---	---	28245	4,558.0
Թզի ջեմ	14000	13,650.0	5000	4,000
Խաղող	3240	324.0	3200	320.0
Նուռ	25263	4,015.2	9287	1,730.0
Ընդամենը		21,831.7		14,608.0

Արտադրված գյուղմթերքներից Քրեակատարողական վարչության կարիքների համար մատակարարվել է կարտոֆիլ, գազար, կաղամբ, թզի ջեմ և ցորենից ստացված ալյուր՝ հացաթխման նպատակով:

2007 թվականին հիմնադրամը և Քրեակատարողական վարչությունը կնքել են գյուղմթերքների մատակարարման 27.02.2007թ. ԱՊԶԲ 07/6 պայմանագիր՝ 129,420.0 հազ. դրամի: Սակայն հիմնադրամը չի կատարել պայմանագրային պարտավորությունները՝ մատակարարել է ընդամենը 15,972.5 հազ. դրամի սեփական արտադրության գյուղմթերքներ, և պայմանագիրը լուծվել է: ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության 27.04.2009թ. թիվ 04-119-03-1774 գրությամբ բերքատվության վերաբերյալ տվյալներով հաշվարկը ցույց է տալիս, որ հիմնադրամի միայն Ախուրյանի 38.1 հա հողատարածքը բավարար է ամբողջությամբ ապահովելու Քրեակատարողական վարչության տարեկան 450 տ կարտոֆիլի և 200 տ բանջարեղենի պահանջարկը:

2008 թվականին գյուղմթերքների արտադրանքից հիմնադրամի մուտքերը նախորդ տարվա համեմատ պակասել են 33.1 %, մասնավորապես նռան բերքը՝ 2.7 անգամ: Ըստ հիմնադրամի կողմից ներկայացված Նռնաձորի գյուղապետի 06.06.2008թ. թիվ 33, Սյունիքի մարզպետի 07.07.2008թ. թիվ 06-1852 և Ախուրյանի համայնքի ղեկավարի 24.10.2008թ. գրությունների՝ Մեղրու և Ախուրյանի հողատարածքների ցածր բերքատվությունը պայմանավորված է այդ տարածաշրջաններում տեղի ունեցած վտանգավոր հիդրոոգեկտիվաբանական երևույթներով, որը չի հավաստվել «Հայաստանի

հիդրոտեխնոլոգիայի և մոնիտորինգի պետական ծառայություն» ՊՈԱԿ-ի 01.04.2009թ. թիվ 36-4/140 տեղեկատվությամբ:

Մեղրու տարածաշրջանի 148 հա հողատարածքից չի օգտագործվում 131 հա կամ 88.5 %, իսկ հիմնադրամի կողմից չեն ձեռնարկվում միջոցներ իրեն պատկանող հողատարածքը մշակելու համար:

2007 թվականին Աբովյանի 13 հա հողատարածքում հիմնադրամը ցանել է հաճար, սակայն բերք չի ստացել, և փոխարենը հողատարածքից հավաքել է 12800 կգ խոտ: Բացի այդ, բերք չի ստացվում մեկ հա խնձորի այգուց՝ 2008 թվականին հավաքվել է ընդամենը 350 կգ խնձոր:

Նույն տարածաշրջանների միջին բերքատվության համեմատ 4 անգամ ցածր է նաև ցորենի բերքատվությունը:

Փաստորեն, հիմնադրամին պատկանող հողատարածքները օգտագործվում են անարդյունավետ՝ այդ հողատարածքների զգալի մասը չի մշակվում և ցածր է բերքատվությունը:

Բավարար չէ նաև հիմնադրամին պատկանող անասնազխաբանակի վերարտադրությունը: Ստուգման պահի դրությամբ հիմնադրամում առկա էր 98 խոզ և 54 մեղվաընտանիք այն դեպքում, երբ ՀՀ կառավարության 25.03.2004թ. թիվ 389-Ա որոշմամբ հիմնադրամին հանձնվել էր 28 խոշոր եղջերավոր, 54 խոզ, 503 ճագար և 101 մեղվաընտանիք: Անասնապահության և այլ բնագավառներում տեղ գտած թերությունների և բացթողումների համար հիմնադրամի գործադիր տնօրենը հոգաբարձուների խորհրդի 28.02.2007թ. որոշմամբ ազատվել էր զբաղեցրած պաշտոնից:

Ստեղծման պահից հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի որոշումներով օտարվել է 5,507.5 հազ. դրամի գույք, որից 2007 և 2008 թվականներին՝ 3,583.0 հազ. դրամի: Հիմնադրամը օտարել է «Վերընթաց» ՓԲԸ-ից ձեռք բերված գույքի մեծ մասը, այդ թվում՝ փորձագիտական եզրակացություններով հիմնականում վերանորոգման և օգտագործման համար ոչ պիտանի 62 հաստոց և 6 տրանսպորտային միջոց:

2008 թվականին քրեակատարողական հիմնարկներում հիմնադրամը ունեցել է 7 հացաթխման արտադրամաս, ալյուրաց, փայտամշակման, կարի, միջնորմային սալիկների, քարի մշակման և պահածոյացման արտադրամասեր: Ստուգմամբ պարզվել է, որ 2008 թվականին մշտական գործել է միայն 5 հացաթխման արտադրամաս (մնացած երկուսը՝ վերանորոգվում էին):

Փաստորեն, ցածր է հիմնադրամին պատկանող սեփականության օգտագործման արդյունավետությունը:

Հիմնադրամը մասամբ է կատարել կանոնադրությամբ իրեն վերապահված նպատակների իրագործումը.

- Դատապարտյալներից հացաթխման արտադրամասերում մշտական աշխատանք ունեցել է 12 մարդ: 2008 թվականին տարբեր աշխատանքներում ներգրավված 229 դատապարտյալից 217-ը ունեցել են կարճաժամկետ աշխատանք կարի, կահույքի արտադրամասերում կամ սեզոնային աշխատանք գյուղատնտեսության բնագավառում: Կատարած աշխատանքի համար 2007 թվականին դատապարտյալներին վճարվել է 2,704.6 հազ. դրամ, իսկ 2008 թվականին՝ 9,324.5 հազ. դրամ աշխատավարձ:

- Քրեակատարողական ծառայության սոցիալական ոլորտի և քրեակատարողական ծառայության ուղղիչ հիմնարկների տնտեսական և կենցաղային պայմանների բարելավման ուղղությամբ հիմնադրամի կողմից իրականացված ծախսերը 2007 և 2008 թվականներին կազմել են գումարային 636.0 հազ. դրամ, կամ մեկ դատապարտյալի հաշվարկով կենցաղային պայմանների բարելավման համար երկու տարվա ծախսը՝ 172 դրամ:

- Կանոնադրությամբ նախատեսված՝ քրեակատարողական ծառայության սոցիալական զարգացման, աշխատողների, ինչպես նաև դատապարտյալների կրթական մակարդակի բարձրացման ուղղությամբ հիմնադրամի կողմից 2007 և 2008 թվականներին ծախս չի կատարվել:

ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 25.04.2005թ. թիվ 426-Ն հրամանի համաձայն՝ հիմնադրամը ընդգրկվել է մեկ անձից կատարվող գնումների անվանացանկում: 2007 և 2008 թվականներին հիմնադրամը մեկ անձից գնման եղանակով քրեակատարողական վարչությանը մատակարարել է համապատասխանաբար՝ 242,370.1 հազ. դրամի և 300,490.3 հազ. դրամի ապրանք, որից համապատասխանաբար՝ 63.4%-ը և 71.0 %-ը՝ առաջին տեսակի հաց:

Հիմնադրամը, բացի սեփական արտադրանքից, Քրեակատարողական վարչությանը մատակարարել է նաև այլ կազմակերպություններից գնված ապրանքներ: 2007 թվականին հիմնադրամը մատակարարել է այլ կազմակերպություններից գնված 4,200.0 հազ. դրամի հաճար, իսկ 2008 թվականին՝ 1,212.0 հազ. դրամի անկողնային պարագաներ և հագուստ: Բացի այդ, 2008 թվականից Աբովյանի քրեակատարողական հիմնարկին

հիմնադրամը մեկ կիլոգրամը 250 դրամով մատակարարում է Աբովյանի հացի գործարանից 230 դրամով գնված հացը:

Հիմնադրամի ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգմամբ պարզվել է, որ 2007 թվականի արդյունքներով հիմնադրամի զուտ շահույթը՝ հիմնականում գույքի օտարման հաշվին կազմել է 1,091.0 հազ. դրամ, ընդ որում՝ արտադրանքի, ապրանքների, ծառայությունների իրացումից հիմնադրամը կրել է 5,186.0 հազ. դրամի վնաս, իսկ 2008 թվականի արդյունքներով՝ վնասը կազմել է 4,070.0 հազ. դրամ: Վնասով աշխատելու պայմաններում հիմնադրամը հացաթխման արտադրամասերի ընթացիկ նորոգման, հումքի և սերմացուի ձեռք բերման համար 2007 և 2008 թվականներին աշխատակիցներից ստացել է 18,143.0 հազ. դրամի փոխառություններ, որի մնացորդը ստուգման պահին կազմել է 4,843.0 հազ. դրամ: Հիմնադրամի վնասով գործունեության պատճառ է նյութական ակտիվների օգտագործման ցածր արդյունավետությունը և 52 հաստիքային միավորով վարչատնտեսական ապարատի պահպանման ծախսերը, որը 2008 թվականին կազմել է 21,823.0 հազ. դրամ:

Հաշվապահական հաշվառման վարման ստուգմամբ պարզվել է, որ խախտելով «Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի ա) և բ) կետերով սահմանված սահմանափակումները, հիմնադրամը 2007 թվականին կատարել է 3,273.6 հազ. դրամի կանխիկ գումարով գնումներ, որի համար նույն օրենքի 12-րդ հոդվածով հաշվարկվում է պետական բյուջե գանձվող տուգանք:

2007 և 2008 թվականներին, խախտելով «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի 17-րդ հոդվածի 2-րդ մասի ա) կետի պահանջը՝ հիմնադրամը չի անցկացրել ակտիվների և պարտավորությունների գույքագրում:

Պետական տուրքի գանձման և նոտարական գործունեության վերաբերյալ

2008 թվականին՝ ըստ տարեկան հաշվետվության ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից գանձվել է 1,096,628.0 հազ. դրամի պետական տուրք, որից 253,664.5 հազ. դրամը՝ պետական բյուջե, 842,963.5 հազ. դրամը՝ համայնքների բյուջե:

Այլ ծառայությունների և գործողությունների համար փաստաթղթերի վրա ապոստիլ (հավաստող մակագրություն) դնելու համար պետական բյուջե պետական տուրքի գանձման ստուգման արդյունքում արձանագրվել է.

«Պետական տուրքի մասին» ՀՀ օրենքով ապոստիլի համար պետական բյուջե սահմանված է վճարել 5000 դրամ պետական տուրք: Ապոստիլ դնելու փաստը

համապատասխան ստորաբաժանման (նախարարության նոտարիատի բաժին, քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման գործակալություն, նախարարության վերահսկողության վարչություն) կողմից գրանցվում է առանձին գրանցամատյանում:

ՀՀ արդարադատության նախարարության 2008 թվականի տարեկան հաշվետվության համաձայն՝ կատարվել է ապոստիլ դնելու 14261 գործարք, գանձապետական հաշվետվությամբ պետական բյուջե մուտք է եղել 70,418.0 հազ. դրամ:

2008 թվականին քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման վարչության կողմից կատարվել է 1451 գործարք՝ 7,255.0 հազ. դրամ ընդհանուր գումարով, սակայն առկա վճարված պետական տուրքի անդորրագրերի գումարը կազմում է 7,095.0 հազ. դրամ կամ 160.0 հազ. դրամով պակաս: Շեղումը պայմանավորվել է 2007 թվականի տարեվերջին վճարված պետական տուրքերով, որի համար գործարքները կատարվել են 2008 թվականին:

2008 թվականին ՀՀ արդարադատության նախարարության վերահսկողության վարչությունը կատարել է 13 գործարք և գանձել է 65.0 հազ. դրամ պետական տուրք:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ 2008 թվականին ՀՀ արդարադատության նախարարության նոտարիատի բաժնի կողմից կատարվել է 12797 գործարք՝ 63,985.0 հազ. դրամ ընդհանուր գումարով: Նոտարիատի բաժնի կողմից 2008 թվականի տարեվերջին կատարված 84 գործարքի համար 545.0 հազ. դրամի պետական տուրքը վճարվել է 2009 թվականին, խախտելով «Պետական տուրքի մասին» ՀՀ օրենքի 32-րդ հոդվածի պահանջը՝ պետական տուրքը գանձվում է մինչև համապատասխան ծառայության մատուցումը կամ գործողության իրականացումը:

ՀՀ արդարադատության նախարարության հաշվետվությամբ՝ նոտարական գործառույթներ կատարելու, նոտարական կարգով վավերացված փաստաթղթերի կրկնօրինակներ տալու, գործարքների նախագծեր և դիմումներ կազմելու, փաստաթղթերի պատճեններ հանելու և դրանցից քաղվածքներ տալու համար նոտարների կողմից 2008 թվականին համայնքների բյուջե գանձվել է 677,782.0 հազ. դրամ պետական տուրք:

«Նոտարիատի մասին» ՀՀ օրենքի 12-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ նոտարական տարածքները սահմանում է արդարադատության նախարարը: Մեկ նոտարական տարածքում կարող է գործել մեկ կամ մի քանի նոտարական գրասենյակ: Օրենքի նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ նոտարների հաստիքների թիվը սահմանում է ՀՀ արդարադատության նախարարը՝ հաշվի առնելով նոտարական պալատի կարծիքը:

ՀՀ արդարադատության նախարարի 06.11.2002թ. թիվ 608 հրամանով Հայաստանի Հանրապետության տարածքում սահմանվել է թվով 47 նոտարական տարածք, որտեղ 2008 թվականին գործել է 70 նոտար, որից Երևանի թվով 7 նոտարական տարածքում՝ 25 նոտար (աղյուսակ 6):

2008 թվականին Երևանում գործող նոտարների թվի վերաբերյալ

Աղյուսակ 6

Նոտարական տարածքների անվանումը	Համայնքի բնակչությունը հազ. մարդ	Նոտարների թիվը
Կենտրոն և Նորք Մարաշ	141.7	9
Շենգավիթ	141.7	2
Էրեբունի և Նուբարաշեն	128.7	2
Արաբկիր և Քանաքեռ-Զեյթուն	209.6	3
Նոր Նորք և Ավան	193.2	4
Մալաթիա Մեքաստիա	141.0	3
Աջափնյակ և Դավթաշեն	147.0	2

Նոտարների հաստիքների թիվը սահմանելու վերաբերյալ նորմատիվ ակտ ընդունված չէ, և հստակ չէ, ինչ սկզբունքով է որոշվում նոտարների թիվը նոտարական տարածքներում: Արդյունքում՝ չի հիմնավորվում նոտարական տարածքներում գործունեություն իրականացնող նոտարների թիվը:

«Նոտարիատի մասին» ՀՀ օրենքի 28-րդ հոդվածի համաձայն՝ նոտարը պարտավոր է յուրաքանչյուր եռամսյակ ՀՀ արդարադատության նախարարություն ներկայացնել հաշվետվություն՝ նոտարական գործունեության մասին:

ՀՀ արդարադատության նախարարության նոտարիատի բաժին նոտարների կողմից ներկայացված հաշվետվությունների համաձայն՝ 2008 թվականին կատարված 476 543 գործարքներից գերակշիռ մասի (72.6 %) համար «Պետական տուրքի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված պետական տուրքի դրույքաչափերը կազմել են 300-ից՝ 1000 դրամ (մնացած գործարքների համար՝ պետական տուրքի դրույքաչափը կազմել է մինչև 50 000 դրամ): Այդ գործարքների համար գանձված պետական տուրքը կազմել է 188,911.3 հազ. դրամ կամ ընդամենը գանձված պետական տուրքի 27.9 %-ը:

Տարեկան հաշվետվությունների ուսումնասիրությունը ցույց է տվել, որ նոտարների կողմից առանձին նոտարական գործարքների համար գանձված պետական տուրքի գումարը պակաս է օրենքով սահմանված դրույքաչափով գանձման ենթակա գումարից, որը ՀՀ արդարադատության նախարարության նոտարիատի բաժնի տրամադրած տեղեկատվության համաձայն պայմանավորված է «Պետական տուրքի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածով պետական տուրքի վճարումից ազատելու վերաբերյալ

տրված արտոնություններով, որի չափով նվազել են համայնքների բյուջեների եկամուտները:

ՀՀ արդարադատության նախարարությունը, հիմք ընդունելով «Նոտարիատի մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի դրույթները, հնարավորություն չի ընձեռել Վերահսկիչ պալատի հանձնաժողովին ստուգելու պետական տուրքի և տրված արտոնությունների համար նոտարների կողմից գանձված գումարների համապատասխանությունը օրենսդրությանը: Փաստորեն, «Նոտարիատի մասին» ՀՀ օրենքը արգելափակում է նոտարների կողմից գանձվող պետական տուրքից բյուջետային մուտքերի վերահսկողության իրականացումը արտաքին պետական վերահսկողության մարմինների կողմից:

Ի տարբերություն պետական տուրքի, որի դրույքաչափերը հաստատում են, նոտարի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագները ՀՀ կառավարության 25.04.2002թ. թիվ 919-Ն որոշմամբ հիմնականում սահմանված են նվազագույն և առավելագույն (տարբերությունը՝ 10 անգամ) գործակիցներով: Հանձնաժողովի կողմից հաշվարկվել է 2008 թվականին կատարված նոտարական գործողությունների համար վճարման ենթակա ծառայության վճարի չափը, որը նվազագույն և առավելագույն սակագներով հաշվարկի դեպքում կազմում է 250,060.2 հազ. դրամից՝ 1,035,892.5 հազ. դրամ կամ տարբերությունը՝ 785,832.3 հազ. դրամ: Համաձայն «Նոտարիատի մասին» ՀՀ օրենքի 15-րդ հոդվածի 4-րդ մասի՝ «Նոտարական գործողությունների սակագները հաստատում է կառավարությունը: Նոտարների մատուցած ծառայությունների համար վճարի չափը սահմանում է նոտարը: Նոտարական գործողությունների կամ նոտարների մատուցած ծառայությունների համար վճարը գանձվում է նոտարի սահմանված կարգով և ժամկետներում»: Գործնականում պետական տուրքը և ծառայության վճարը նոտարների կողմից գանձվում է կանխիկ դրամով, առանց «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքով պահանջվող ձևակերպումների, որի պատճառով հնարավոր չէ գնահատել պետական բյուջեի նկատմամբ նաև հարկային պարտավորությունների՝ պարզեցված հարկի (իրացման շրջանառության նկատմամբ դրույքաչափը՝ 20%) կատարման մասին ներկայացվող հաշվետվությունների, հաշվարկային տվյալների և վճարումների արժանահավատությունը: Այս իրավիճակում ՀՀ վերահսկիչ պալատի հարցմանը ի պատասխան ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտեն 07.05.2009թ. թիվ 9785/4-2 գրությամբ ներկայացրել է տեղեկատվություն, ըստ որի 2007 և 2008 թվականների գործունեության

վերաբերյալ հարկային մարմինները նոտարների կողմից պետական բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների ստուգումներ չեն իրականացրել:

ՀՀ արդարադատության նախարարության ներքին աուդիտի 2008 թվականի տարեկան ծրագրով իրականացվել են ստուգումներ Քրեակատարողական վարչությունում, ԴԱՀԿ ծառայությունում և նախարարության աշխատակազմում, որի արդյունքներով կազմվել են ակտեր: Նոտարների ֆինանսական գործունեությունը ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից չի ստուգվել, իսկ նախարարության նոտարիատի բաժինը իրականացրել է մեկ՝ ոչ ֆինանսական բնույթի ստուգում:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

1. 2007 թվականին Քրեակատարողական վարչությունը «Սննդամթերք» հոդվածով հատկացված գումարի մնացորդը՝ 14,095.0 հազ. դրամ, պետական բյուջե փոխանցելու փոխարեն ծախսել է ոչ նպատակային՝ աշխատակիցներին պարգևատրման համար:
2. 2008 թվականին Քրեակատարողական վարչությունը սննդամթերքի առանձին անվանումներով չի ապահովել նորմաներով սահմանված քանակը՝ քրեակատարողական հիմնարկներում պահվող անձանց տրվել է նախատեսված պանրի 41.7 %-ը, կաթի՝ 29.5 %-ը և ձկան՝ 10.4 %-ը:
3. «Սննդամթերք» հոդվածով դեբիտորական պարտքը 01.01.2009թ. դրությամբ կազմել է 85,417.3 հազ. դրամ, որը մարելու և գումարը վերականգնելու ուղղությամբ Քրեակատարողական վարչությունը միջոցներ չի ձեռնարկել:
4. Քրեակատարողական վարչության «Ցմահ դատապարտվածների քրեակատարողական հիմնարկի» «Կապիտալ շինարարության ծախսեր» և «Կապիտալ նորոգումների ծախսեր» հոդվածներով կատարված աշխատանքների դիմաց «Գոհարիկ» ՍՊԸ-ին հավելյալ վճարվել է վերականգնման ենթակա գումարային 66,077.9 հազ. դրամ, որից վերահսկողության ավարտին վերականգնվել է 31,069.1 հազ. դրամ:
5. 2008 թվականին ԴԱՀԿ ծառայությունը «Տրանսպորտային նյութեր» և «Կապի ծառայություններ» հոդվածներով թույլ է տվել բյուջետային միջոցների գերաժախս և, հաշվի առնելով նախորդ տարիների պարտքը, այդ հոդվածներով կրեդիտորական պարտքը 2009 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ կազմել է 16,733.1 հազ. դրամ, որը ենթակա է մարման արտաբյուջետային միջոցների հաշվին:

6. 2007 և 2008 թվականներին ԴԱՀԿ ծառայությունը զարգացման բաղադրիչից պայմանագրային աշխատողներին վճարվել է 38,858.4 հազ. դրամ, որը արտաբյուջետային ֆոնդի թերի կանոնակարգված ծախսերի ուղղություններով նախատեսված չէ:

7. ԴԱՀԿ ծառայության կողմից չի հաշվարկվել և պետական բյուջե չի վճարվել ֆիզիկական անձից ձեռք բերված ավտոմեքենայի գնի «Եկամտահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 18-րդ հոդվածով սահմանված 10%-ի չափով եկամտահարկը՝ 1,190.0 հազ. դրամ, որը ստուգման ընթացքում ԴԱՀԿ ծառայության կողմից վերականգնվել է պետական բյուջե:

8. 2008 թվականին ԴԱՀԿ ծառայությունը չի դիմել դատարան՝ ավարտված գործարքներից իրեն հասանելիք 1%-ի չափով 2,841.6 հազ. դրամը գանձելու համար, որը ենթակա է վերականգնման:

9. 2008 թվականին «ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում քաղաքացիներին անվճար իրավաբանական օգնություն ցույց տված փաստաբանների վարձատրություն» ծրագրով հատկացված միջոցների մնացորդը՝ 2,010.6 հազ. դրամ, խախտելով ՀՀ կառավարության 20.12.2007թ. թիվ 1540-Ն՝ «ՀՀ 2008 թվականի պետական բյուջեի կատարումն ապահովող միջոցառումների մասին» որոշման 5-րդ մասի 1-ին կետի պահանջը, տարեվերջին պետական բյուջե չի փոխանցվել, որը ՀՀ փաստաբանների պալատի կողմից ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:

10. «Աջակցություն դատապարտյալին» հիմնադրամը մասամբ է կատարել կանոնադրությամբ իրեն վերապահված նպատակների իրագործումը:

Հիմնադրամին պատկանող հողատարածքները օգտագործվում են անարդյունավետ՝ այդ հողատարածքների զգալի մասը չի մշակվում և ցածր է բերքատվությունը: Ցածր է նաև հիմնական միջոցների և արտադրական հզորությունների օգտագործման արդյունավետությունը:

2008 թվականի գործունեության արդյունքներով հիմնադրամի վնասը կազմել է 4,070.0 հազ. դրամ:

11. ՀՀ արդարադատության նախարարության նոտարիատի բաժնի կողմից 2008 թվականի տարեվերջին կատարված 84 գործարքի համար 545.0 հազ. դրամի պետական տուրքը վճարվել է 2009 թվականին, խախտելով «Պետական տուրքի մասին» ՀՀ օրենքի 32-րդ հոդվածի պահանջը:

12. «Նոտարիատի մասին» ՀՀ օրենքը արգելափակում է նոտարների կողմից գանձվող պետական տուրքից բյուջետային մուտքերի վերահսկողության իրականացումը արտաքին պետական վերահսկողության մարմինների կողմից:

Գործնականում պետական տուրքը և ծառայության վճարը նոտարների կողմից հիմնականում գանձվում է կանխիկ դրամով, առանց «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքով պահանջվող ձևակերպումների, որի պատճառով անվերահսկելի է նոտարների կողմից պետական բյուջեի նկատմամբ հարկային պարտավորությունների կատարումը՝ պարզեցված հարկի հաշվարկը և վճարումը:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՀ կառավարությանը.

1. Պետական տուրքից և ծառայության վճարի հարկային պարտավորություններից բյուջետային մուտքերի թափանցիկությունը և այդ միջոցների նկատմամբ վերահսկողության իրականացումն ապահովելու նպատակով քննարկել նոտարների կողմից պետական տուրքի և ծառայության վճարից հարկային պարտավորությունների գանձման, հաշվառման ու ֆինանսական վերահսկողության կարգը օրենսդրորեն հստակեցնելու հարցը:

2. Քննարկել չօգտագործվող գյուղատնտեսական նշանակության հողատարածքները «Աջակցություն դատապարտյալին» հիմնադրամի կողմից տնօրինելու նպատակահարմարությունը:

ՀՀ արդարադատության նախարարությանը.

1. Ձեռնարկել միջոցներ արձանագրված վերականգնման ենթակա գումարների մուտքը պետական բյուջե ապահովելու և համակարգում հայտնաբերված խախտումները հետազայում բացառելու համար:

2. Իրականացնել միջոցառումներ «Աջակցություն դատապարտյալին» հիմնադրամին պատկանող հիմնական միջոցների և արտադրական հզորությունների օգտագործման արդյունավետությունը բարձրացնելու ու կանոնադրական նպատակները իրագործելու ուղղությամբ:

Քրեակատարողական վարչությանը.

Բյուջետային միջոցների օգտագործման ընթացքում բացառել ոչ նպատակային ծախսերը և ձեռնարկել միջոցներ վերականգնման ենթակա գումարների մուտքը պետական բյուջե ապահովելու ու «Սննդամթերք» հոդվածով դեբիտորական պարտքը մարելու ուղղությամբ:

ԴԱՀԿ ծառայությանը.

Ձեռնարկել միջոցներ վերականգնման ենթակա գումարների մուտքը պետական բյուջե ապահովելու և հատկացված միջոցների գերաժախսը բացառելու ուղղությամբ:

Համաձայն «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) կետի պահանջի՝ մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատ գրավոր տեղեկատվություն տրամադրել՝ հայտնաբերված խախտումները վերացնելու ուղղությամբ ձեռնարկված միջոցառումների մասին: